

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1954

Vyhlášené: 02.06.1954 Časová verzia predpisu účinná od: 23.01.1964 do: 27.02.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

27

Z á k o n

zo dňa 26. mája 1954

o voľbách do Národného zhromaždenia

Národné zhromaždenie Československej republiky uznieslo na na tomto zákone:

ČASŤ I

Volebná sústava

§ 1

Základné ustanovenia

(1) Pracujúci ľud volí za poslancov Národného zhromaždenia svojich najlepších predstaviteľov, popredných budovateľov socializmu, ktorí sú osvedčenými organizátormi tvorivého úsilia pracujúcich na hospodárskej a kultúrnej výstavbe štátu.

(2) Voľby do Národného zhromaždenia sa konajú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

Všeobecné volebné právo

§ 2

(1) Právo voliť do Národného zhromaždenia majú všetci občania Československej republiky, ktorí v deň volieb dovŕšili 18 rokov, bez ohľadu na národnú príslušnosť, pohlavie, náboženské vyznanie, zamestnanie, čas pobytu, sociálny pôvod, majetkové pomery a predošlú činnosť.

(2) Právo voliť nemajú však osoby, ktoré boli právoplatne odsúdené na stratu čestných práv občianskych, a to po čas, po ktorý strata týchto práv trvá, a osoby, ktoré boli právoplatne pozbavené celkom alebo zčasti svojprávnosti pre duševnú poruchu.

§ 3

Do Národného zhromaždenia môže byť zvolený každý občan Československej republiky, ktorý má právo voliť a v deň voľby dovŕšil 21 rokov.

§ 4

Príslušníci ozbrojených sborov majú rovnaké právo voliť a byť volení ako všetci občania.

ČASŤ II

Zoznamy voličov

§ 5

Zápis do zoznamu voličov

(1) Všetci občania Československej republiky, ktorí majú právo voliť, sa zapisujú do zoznamu voličov podľa miesta svojho bydliska.

(2) Občania, ktorí po zostavení zoznamu voličov nadobudnú alebo stratia právo voliť, sa zapíšu dodatočne do zoznamu voličov alebo sa z neho dodatočne vyškrtnú.

(3) Každý volič môže byť zapísaný len v jednom zozname voličov.

§ 6

Zostavenie zoznamu voličov

(1) Zoznamy voličov zostavuje rada miestneho výboru podľa volebných okrskov.

(2) Zoznamy voličov z radov príslušníkov ozbrojených sborov, ktorí sú hromadne ubytovaní, zostavuje ich veliteľ.

§ 7

Vyloženie zoznamu voličov

(1) Najneskoršie 30 dní pred dňom voľby vyloží rada miestneho národného výboru zoznamy voličov, aby občania do nich mohli v úradných miestnostiach nazrieť. O vyložení zoznamov voličov upovedomí rada miestneho národného výboru občanov spôsobom v mieste obvyklým.

(2) V obciach, v ktorých je viacej než 5 000 osôb zapísaných do zoznamov voličov, zariadi rada miestneho národného výboru, aby sa v každom dome vyložil zoznam voličov, ktorí v dome bývajú. Rada miestneho národného výboru môže takéto opatrenia urobiť aj v obciach, ktoré majú menej než 5 000 osôb zapísaných do zoznamov voličov.

§ 8

Námietkové konanie

(1) Každý občan môže ústne alebo písomne upozorniť radu miestneho národného výboru na chyby a nesprávnosti v zozname voličov a navrhnúť opravu. Rada je povinná o upozornení rozhodnúť do 3 dní a buď vykonať príslušnú opravu v zozname voličov alebo písomne sťažovateľovi oznámiť, z akých dôvodov opravu nemožno vykonať.

(2) Ak bude návrh zamietnutý, môže ho občan predložiť ľudovému súdu príslušnému podľa volebného okrsku. Súd včas rozhodne po ústnom pojednávaní uznesením. Toto rozhodnutie je konečné. Inak platia primerane všeobecné ustanovenia občianskeho súdneho poriadku. Podľa rozhodnutia súdu vykoná rada miestneho národného výboru opravu v zozname voličov. Konanie pred súdom nepodlieha súdному poplatku.

§ 9

Voličský preukaz

Voličom, ktorí v čase od vyloženia zoznamov voličov do dňa voľby sa presťahujú, ako aj voličom, ktorí z vážnych dôvodov nebudú môcť voliť vo volebnom okrsku, v zozname voličov ktorého sú zapísaní, vydá rada miestneho národného výboru na ich žiadosť voličský preukaz a zo zoznamu

voličov ich vyškrtné. Voličský preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v inom volebnom okrsku. Zápis vykonáva rada miestneho národného výboru nového bydliska (miesta pobytu), v deň volieb okrsková volebná komisia. Pri zápise sa voličský preukaz odoberie a pripojí k zoznamu voličov.

ČASŤ III

Volebné obvody

§ 10

Všeobecné ustanovenia

- (1) Voľby do Národného zhromaždenia sa konajú podľa volebných obvodov.
- (2) V každom volebnom obvode sa volí jeden poslanec.
- (3) Náhradníci sa nevolia.

§ 11

Vytvorenie volebných obvodov

- (1) Pre voľby do Národného zhromaždenia sa vytvorí 300 volebných obvodov.
- (2) Zoznam volebných obvodov pre voľby do Národného zhromaždenia uverejní Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskôr 60 dní pred dňom voľby.

ČASŤ IV

Volebné okrsky

§ 12

- (1) Pre prijímanie hlasovacích lístkov a pre spočítanie hlasov sa vytvárajú v obciach volebné okrsky.
- (2) Volebné okrsky a volebné miestnosti pre každý okrsk určí rada miestneho národného výboru najneskôr 30 dní pred dňom voľby.
- (3) Volebný okrsk sa vytvorí spravidla tak, aby zahrňoval asi 1 000 voličov. Pre vzdialené osady alebo časti obce možno vytvoriť samostatné volebné okrsky, ak je v nich aspoň 50 voličov.
- (4) Osobitné volebné okrsky môžu byť vytvorené najmä v nemocniciach, pôrodniciach, sanatóriách, ústavoch pre prestarnutých, v podobných ústavoch a zariadeniach alebo v ich častiach, avšak len vtedy, ak je tam aspoň 50 voličov.
- (5) Útvary ozbrojených sborov tvoria osobitné volebné okrsky, ak majú aspoň 50 voličov.
- (6) Osobitné volebné okrsky môžu byť vytvorené tiež na lodiach, ktoré sú v deň voľby na ceste, ak je na nich 25 voličov. Tieto volebné okrsky tvoria súčasť volebného obvodu, kde je loď vedená v evidencii.

ČASŤ V
Volebné komisie

Oddiel I

Ústredná a obvodné volebné komisie pre voľby do Národného zhromaždenia

§ 13

Ústredná volebná komisia pre voľby do Národného zhromaždenia

(1) Pre riadenie volieb do Národného zhromaždenia na území celého štátu zriadi Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie 55 dní pred dňom voľby Ústrednú volebnú komisiu.

(2) Ústredná volebná komisia sa skladá z predsedu, jeho námestníka, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

(3) Ústredná volebná komisia sa utvorí zo zástupcov Komunistickej strany Československa a organizácií pracujúcich, ktorí sú združení v Národnom fronte. Návrh zástupcov predkladá Ústredný výbor Národného frontu.

§ 14

Slovenská volebná komisia pre voľby do Národného zhromaždenia

(1) Orgánom Ústrednej volebnej komisie na Slovensku je Slovenská volebná komisia, ktorú zriadi Predsedníctvo Slovenskej národnej rady najneskoršie 55 dní pred dňom voľby.

(2) Slovenská volebná komisia sa skladá z predsedu, jeho námestníka, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

(3) Slovenská volebná komisia sa utvorí zo zástupcov Komunistickej strany Slovenska a organizácií pracujúcich, ktoré sú združené v Slovenskom národnom fronte. Návrh zástupcov predkladá Ústredný výbor Slovenského národného frontu.

§ 15

Úlohy Ústrednej volebnej komisie pre voľby do Národného zhromaždenia

Ústredná volebná komisia

- a) dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách do Národného zhromaždenia;
- b) rozhoduje s konečnou platnosťou o sťažnostiach na nesprávny postup volebných komisií;
- c) určuje vzorec hlasovacích lístkov, vzorec zápisnice obvodných volebných komisií o registrácii kandidátov na poslancov, vzorec zápisnice okrskových a obvodných volebných komisií o hlasovaní, vzorec osvedčenia o zvolení za poslanca Národného zhromaždenia;
- d) registruje zvolených poslancov Národného zhromaždenia;
- e) odovzdá spisy o voľbách mandátovému výboru Národného zhromaždenia.

§ 16

Obvodná volebná komisia pre voľby do Národného zhromaždenia

(1) Pre každý volebný obvod pre voľby do Národného zhromaždenia zriadi rada krajského národného výboru najneskoršie 50 dní pred dňom voľby obvodnú volebnú komisiu.

(2) Obvodná volebná komisia sa skladá z predsedu, jeho námestníka, tajomníka a z 8 ďalších členov.

(3) Obvodná volebná komisia sa utvorí zo zástupcov Komunistickej strany Československa a organizácií pracujúcich, ktoré sú združené v Národnom fronte. Návrh zástupcov predkladá Národný front.

§ 17

Úlohy obvodnej volebnej komisie pre voľby do Národného zhromaždenia

Obvodná volebná komisia

- a) dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách do Národného zhromaždenia;
- b) rozhoduje o sťažnostiach na nesprávny postup okrskových volebných komisií;
- c) dozerá na včasné určenie volebných okrskov radami miestnych národných výborov;
- d) dozerá na včasné zostavenie zoznamov voličov a na ich uvedenie na všeobecnú známosť;
- e) registruje kandidátov do Národného zhromaždenia podľa ustanovení tohto zákona;
- f) zadováži okrskovým volebným komisiám hlasovacie lístky pre voľby do Národného zhromaždenia;
- g) dozerá na priebeh volieb vo volebnom obvode;
- h) zisťuje výsledky volieb vo volebnom obvode;
- ch) predkladá Ústrednej volebnej komisii zprávu o výsledku volieb vo volebnom obvode;
- i) vydáva zvolenému poslancovi osvedčenie o jeho zvolení;
- j) odovzdá spisy o voľbách na uchovanie rade krajského národného výboru.

Oddiel 2

Okrsková volebná komisia

§ 18

(1) Pre každý volebný okrskok utvorí rada miestneho národného výboru najneskoršie 30 dní pred dňom voľby okrskovú volebnú komisiu.

(2) Okrsková volebná komisia sa skladá z predsedu, jeho námestníka, tajomníka a zo 4 až 8 ďalších členov. Vo volebných okrskoch, ktoré majú menej než 300 voličov, má okrsková volebná komisia okrem predsedu a tajomníka len 1 až 3 ďalších členov.

(3) Okrsková volebná komisia sa utvorí zo zástupcov Komunistickej strany Československa a organizácií pracujúcich, ktoré sú združené v Národnom fronte. Návrh zástupcov predkladá Národný front.

§ 19

Úlohy okrskovej volebnej komisie

Okrsková volebná komisia

- a) prijíma upozornenia na nesprávnosti v zozname voličov a odovzdáva ich na rozhodnutie rade príslušného národného výboru;
- b) dozerá na správne odovzdávanie hlasovacích lístkov a bdie nad zachovaním poriadku vo volebnej miestnosti;
- c) spočíta hlasy odovzdané pre každého kandidáta;
- d) spíše o priebehu voľby a spočítania hlasov dvojmo zápisnicu, ktorej jedno vyhotovenie predloží bezodkladne príslušnej obvodnej volebnej komisii;
- e) odovzdá spisy o voľbách na uschovanie rade okresného národného výboru.

Oddiel 3 **Uznávanie volebných komisií**

§ 20

(1) Volebné komisie pre voľby do Národného zhromaždenia sa môžu platne uznávať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov.

(2) Volebná komisia sa uznáva nadpolovičnou väčšinou hlasov; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedov.

ČASŤ VI **Kandidáti**

§ 21

Navrhovanie kandidátov

(1) Kandidáti pre voľbu do Národného zhromaždenia sú kandidátmi Národného frontu ako zväzku robotníkov, roľníkov a pracujúcej inteligencie. Národný front - združujúci pod vedením Komunistickej strany Československa spoločenské organizácie pracujúceho ľudu - navrhuje za kandidátov predných budovateľov socializmu z radov robotníkov, členov jednotných roľníckych družstiev, pracujúcej inteligencie a ostatných pracujúcich.

(2) Zhromaždenia robotníkov, roľníkov a ostatných pracujúcich na závodoch, úradoch a dedinách a zhromaždenia vojakov a príslušníkov ostatných ozbrojených sborov predkladajú návrhy na kandidátov Národnému frontu.

(3) Kandidáti sú navrhovaní pre jednotlivé volebné obvody.

Registrácia kandidátov

§ 22

(1) Kandidátov pre voľbu do Národného zhromaždenia prihlasuje na registráciu u obvodných volebných komisií Národný front, a to najneskoršie 30 dní pred dňom voľby.

(2) Kandidáti sú prihlasovaní na registráciu podľa volebných obvodov. Nikto však nemôže byť pre voľbu do Národného zhromaždenia kandidovaný vo viacej než jednom volebnom obvode.

(3) K prihláške sa pripojí vyjadrenie kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou, poprípade tiež zpráva o schôdzi organizácie alebo zhromaždení pracujúcich, kde bol kandidát navrhnutý.

§ 23

(1) Obvodná volebná komisia je povinná zaregistrovať všetkých riadne navrhnutých kandidátov.

(2) Proti odmietnutiu registrácie kandidáta možno podať sťažnosť do dvoch dní Ústrednej volebnej komisii. Jej rozhodnutie je konečné.

§ 24

Vyhlásenie kandidatúry

Obvodná volebná komisia uverejní meno, priezvisko, vek a zamestnanie všetkých zaregistrovaných kandidátov, a to najneskoršie 25 dní pred dňom voľby.

§ 25**Hlasovacie lístky**

- (1) Všetci zaregistrovaní kandidáti musia byť uvedení na hlasovacích lístkoch.
- (2) Hlasovacie lístky musia mať určenú formu a musia byť rozmnožené v potrebnom množstve.

§ 26**Členstvo kandidátov vo volebných komisiách**

Kandidáti nemôžu byť členmi obvodných ani okrskových volebných komisií volebného obvodu, kde sú navrhovaní za poslancov.

§ 27**Volebná agitácia**

Každá organizácia pracujúcich a každý občan Československej republiky má právo slobodne agitovať pre zaregistrovaného kandidáta v tlači, na schôdzkach a iným spôsobom.

ČASŤ VII**Volby****Oddiel 1****Vyhlásenie volieb****§ 28****Deň volieb**

(1) Deň volieb do Národného zhromaždenia určí Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie 60 dní vopred.

(2) Volby do Národného zhromaždenia sa konajú toho istého dňa na území celého štátu. Volby sa konajú v deň pracovného pokoja.

(3) Volby sa konajú v určený deň od 7. hodiny do 18. hodiny. V hlavnom meste Prahe, v mestách, ktoré sú podľa zákona o územnom členení štátu sídlami krajských a okresných národných výborov, ako aj vo všetkých obciach, ktoré majú aspoň 10 000 obyvateľov, sa konajú volby v určený deň od 7. hodiny do 22. hodiny. Pokiaľ to miestne potreby vyžadujú, možno začiatok volieb určiť na skoršiu hodinu.

§ 29**Informovanie voličov**

(1) Okrsková volebná komisia informuje voličov v posledných 15 dňoch pred dňom volby sústavne vyhláškami alebo iným spôsobom o čase a mieste volieb.

(2) V obciach, v ktorých je viac než 1 000 zapísaných voličov, zabezpečí okrsková volebná komisia, aby pre každého voliča bol vyhotovený legitimačný lístok, v ktorom sú uvedené potrebné údaje o voľbách. Zároveň zariadi, aby legitimačný lístok bol voličovi dodaný do bytu.

Oddiel 2

Spôsob hlasovania

§ 30

Prípravy vo volebnej miestnosti

Predseda okrskovej volebnej komisie skontroluje pred začatím voľby za prítomnosti členov komisie volebnú schránku a zapečatí ju. Skontroluje tiež, či je pripravený zoznam voličov a hlasovacie lístky. Potom sa prikročí k hlasovaniu.

§ 31

Priestory pre úpravu hlasovacích lístkov

Vo volebných miestnostiach sú pre úpravu hlasovacích lístkov určené osobitné priestory oddelené tak, aby bola zaručená tajnosť hlasovania. V týchto priestoroch nesmie byť nikto prítomný zároveň s voličom, ani člen volebnej komisie.

§ 32

Hlasovanie

(1) Každý volič hlasuje osobne. Zastúpenie nie je prípustné.

(2) Volič, ktorý sa dostavil do volebnej miestnosti, odovzdá legitimačný lístok a po zázname v zozname voličov dostane hlasovací lístok. Ak nemá volič legitimačný lístok a ak nie je členom okrskovej volebnej komisie známy, môže ho komisia požiadať, aby preukázal svoju totožnosť.

(3) Voliča, ktorý sa dostavil do volebnej miestnosti s voličským preukazom, zapíše okrsková volebná komisia do zoznamu voličov. Záznamy o tom podpíše predseda a tajomník okrskovej volebnej komisie; voličské preukazy sa pripoja.

§ 33

Úprava hlasovacích lístkov

(1) V priestore určenom pre úpravu hlasovacích lístkov ponechá volič na hlasovacom lístku meno a priezvisko kandidáta, pre ktorého hlasuje; mená a priezviská kandidátov, pre ktorých nehlasuje, preškrtnie. Potom pristúpi k volebnej schránke a vhodí do nej hlasovací lístok.

(2) Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre telesnú chybu alebo preto, že nevie čítať a písať, má právo vziať so sebou do priestoru určeného pre úpravu hlasovacích lístkov iného voliča, aby za neho hlasovací lístok upravil.

§ 34

Poriadok vo volebnej miestnosti

Za poriadok vo volebnej miestnosti zodpovedá predseda okrskovej volebnej komisie. Jeho pokyny na zachovanie poriadku vo volebnej miestnosti sú záväzné pre všetkých prítomných.

§ 35

Určenie voľby

Len čo uplynie hodina určená pre ukončenie hlasovania, uzavrie sa volebná miestnosť, avšak odvolia ešte všetci, ktorí sú vo volebnej miestnosti alebo pred ňou. Potom vyhlási predseda okrskovej volebnej komisie hlasovanie za ukončené a pristúpi k otvoreniu volebnej schránky.

Oddiel 3 **Určovanie výsledkov volieb**

§ 36

Kto môže byť prítomný pri spočítavaní hlasov v okrskovej volebnej komisii

V miestnosti, kde okrsková volebná komisia vykonáva spočítanie hlasov, majú právo byť prítomní osobitne na to splnomocnení zástupcovia organizácií pracujúcich a zástupcovia tlače.

§ 37

Spočítanie hlasov v okrskovej volebnej komisii

(1) Po otvorení volebnej schránky spočíta okrsková volebná komisia hlasovacie lístky, porovná počet odovzdaných hlasovacích lístkov s počtom osôb, ktorým boli vydané hlasovacie lístky podľa zoznamu voličov, a výsledok zapíše do zápisnice o hlasovaní.

(2) Predseda okrskovej volebnej komisie kontroluje správnosť spočítania hlasov.

§ 38

Posudzovanie hlasovacích lístkov

(1) Neplatné sú hlasovacie lístky, ktoré nie sú na predpísanom tlačive.

(2) Ak ponechal volič na hlasovacom lístku viac kandidátov než jedného, považuje sa hlasovací lístok za odovzdaný pre prvého neškrtnutého kandidáta.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o platnosti hlasovacieho lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volebná komisia, čo poznamená v zápisnici.

§ 39

Zápisnica o hlasovaní

(1) Okrsková volebná komisia vyhotoví o hlasovaní a spočítaní hlasov osobitnú zápisnicu dvojmo; zápisnicu podpíše predseda, tajomník a ostatní členovia komisie.

(2) V zápisnici okrskovej volebnej komisie o hlasovaní sa musí uviesť

- a) čas začiatku a skončenia hlasovania;
- b) celkový počet voličov vo volebnom okrsku zapísaných v zozname voličov;
- c) počet voličov, ktorým sa vydali hlasovacie lístky;
- d) počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov;
- e) počet hlasov odovzdaných pre každého kandidáta;
- f) stručný obsah oznámení a sťažností, ktoré sa podali okrskovej volebnej komisii, a záznam o tom, ako komisia rozhodla.

§ 40

Skončenie konania v okrskovej volebnej komisii

(1) Po skončenom spočítaní hlasov a podpísaní zápisnice o hlasovaní ohlási predseda okrskovej volebnej komisie výsledok hlasovania a zašle bezodkladne jeden rovnopis zápisnice o hlasovaní obvodnej volebnej komisii.

(2) Okrsková volebná komisia zapečatí odovzdané hlasovacie lístky a zašle ich spolu s ostatnými volebnými spismi a s druhým rovnopisom zápisnice o hlasovaní rade okresného národného výboru na uschovanie.

§ 41

Spočítanie hlasov v obvodnej volebnej komisii

(1) Obvodné volebné komisie spočítajú hlasy a zisťujú výsledky hlasovania v obvode na podklade zápisníc predložených okrskovými volebnými komisiami.

(2) V miestnosti, kde obvodná volebná komisia vykonáva spočítanie hlasov, môžu byť prítomní osobitne na to splnomocnení zástupcovia organizácií pracujúcich a zástupcovia tlače.

§ 42

Zápisnica a spočítanie hlasov

(1) Obvodná volebná komisia vyhotoví o sčítaní hlasov dvojmo zápisnicu, ktorú podpíše predseda, tajomník a ostatní členovia komisie.

(2) V zápisnici obvodnej volebnej komisie o spočítaní hlasov musí byť uvedené

- a) počet okrskových volebných komisií vo volebnom obvode;
- b) počet okrskových volebných komisií, ktoré zaslali rovnopis zápisnice o hlasovaní;
- c) celkový počet voličov zapísaných v zoznamoch vo volebnom obvode;
- d) počet voličov, ktorým sa vydali hlasovacie lístky;
- e) počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov;
- f) počet hlasov odovzdaných pre každého kandidáta;
- g) stručný obsah oznámení a sťažností, ktoré sa podali obvodnej volebnej komisii, a záznam o tom, ako komisia rozhodla.

§ 43

Ohlásenie výsledkov volieb v obvodnej volebnej komisii

Po skončení spočítaní hlasov a po podpísaní zápisnice ohlási predseda obvodnej volebnej komisie výsledok volieb vo volebnom obvode.

§ 44

Kto je zvolený

Zvolený je kandidát, ktorý dostal nadpolovičnú väčšinu všetkých platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode.

§ 45

Osvedčenie o zvolení

Predseda obvodnej volebnej komisie vydá zvolenému kandidátovi osvedčenie o tom, že bol zvolený za poslanca Národného zhromaždenia.

§ 46**Uschovanie volebných spisov**

Po podpísaní zápisnice o hlasovaní zašle predseda obvodnej volebnej komisie jeden rovnopis zápisnice bezodkladne Ústrednej volebnej komisii. Druhý rovnopis zápisnice s ostatnými volebnými spismi zašle na uschovanie rade krajského národného výboru.

§ 47**Nové voľby**

(1) Ak kandidát (žiadny z kandidátov) nedostal nadpolovičnú väčšinu platných hlasov, poznamená to obvodná volebná komisia výslovne v zápisnici o hlasovaní a oznámi to Ústrednej volebnej komisii. Obvodná volebná komisia zároveň určí nové voľby, ktoré sa musia konať najneskoršie do 14 dní po prvých voľbách, poprípade vyhlási opätovnú voľbu medzi dvoma kandidátmi, ktorí dostali najväčší počet hlasov.

(2) Ak je počet hlasov odovzdaných vo volebnom obvode menší než polovica počtu voličov, ktorí majú právo hlasovať v tomto volebnom obvode, poznamená to obvodná volebná komisia výslovne v zápisnici o hlasovaní a oznámi to Ústrednej volebnej komisii. Ústredná volebná komisia určí nové voľby, ktoré sa musia konať najneskoršie do 14 dní po prvých voľbách.

(3) Nové voľby sa vykonávajú na podklade zoznamov voličov zostavených pre prvé voľby a podľa ustanovení tohto zákona.

§ 48**Doplňovacie voľby**

(1) Ak sa z akéhokoľvek dôvodu uprázdni miesto poslanca Národného zhromaždenia, Predsedníctvo Národného zhromaždenia určí doplňovaciu voľbu. Doplnovacia voľba sa koná najneskoršie 90 dní po tom, čo sa miesto poslanca Národného zhromaždenia uprázdnilo.

(2) Predsedníctvo Národného zhromaždenia nemusí určiť doplňovaciu voľbu alebo môže rozhodnúť, že sa doplňovacia voľba nevykoná, ak by sa mala konať v čase po vyhlásení všeobecných volieb do Národného zhromaždenia.

(3) Pre riadenie doplňovacích volieb zriadi Predsedníctvo Národného zhromaždenia pre celé volebné obdobie Národného zhromaždenia Ústrednú volebnú komisiu pre doplňovacie voľby. Komisia sa skladá z predsedu, námestníka, tajomníka a z ďalších šiestich členov. Orgánom Ústrednej volebnej komisie pre doplňovacie voľby do Národného zhromaždenia na Slovensku je Slovenská volebná komisia, ktorú zriadi Predsedníctvo Slovenskej národnej rady; má rovnaké zloženie.

§ 49**Strata členstva**

Poslanec Národného zhromaždenia, ktorý prestal byť voliteľný, stráca členstvo v Národnom zhromaždení. O strate členstva rozhoduje Národné zhromaždenie na návrh svojho mandátového výboru.

§ 50**Overenie volieb**

Platnosť voľby jednotlivých poslancov Národného zhromaždenia overí Národné zhromaždenie vo svojom prvom zasadnutí na návrh svojho mandátového výboru.

ČASŤ VIII**Odvolanie poslancov Národného zhromaždenia****§ 51**

(1) Každého poslanca Národného zhromaždenia možno kedykoľvek odvolať, ak sklamal dôveru svojich voličov alebo ak spáchal čin nedôstojný funkcii poslanca Národného zhromaždenia. O odvolaní rozhodujú voliči jeho volebného obvodu.

(2) Návrh na odvolanie poslanca Národného zhromaždenia podáva Národný front. Národný front oznámi návrh poslancovi, o odvolanie ktorého ide, s uvedením dôvodov. Poslanec Národného zhromaždenia má právo sa ústne alebo písomne k návrhu vyjadriť.

(3) Národný front predloží návrh na odvolanie poslanca Národného zhromaždenia Predsedníctvu Národného zhromaždenia.

(4) O návrhu na odvolanie poslanca Národného zhromaždenia rozhodujú voliči vo volebnom obvode na verejných schôdkach. Rozhoduje sa verejným hlasovaním.

(5) Inak platia o odvolaní poslanca Národného zhromaždenia primerane ustanovenia tohto zákona o voľbe poslanca Národného zhromaždenia.

ČASŤ IX**Spoločné a záverečné ustanovenia****§ 52****Úhrada nákladov**

Výdavky spojené s vykonávaním volieb uhradzuje štát.

§ 53**Vykonanie a účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Čl. II**Prechodné ustanovenia pre voľby do Národného zhromaždenia v roku 1960**

(1) Pre voľby do Národného zhromaždenia v roku 1960 sa určia volebné obvody s prihliadnutím na nové územné členenie štátu.

(2) Úlohy, ktoré vyplývajú z ustanovení tohto zákona pre rady krajských a okresných národných výborov, plnia vo voľbách v roku 1960 rady krajských a okresných národných výborov, ktoré majú sídla v nových krajoch a okresoch; pritom postupujú v spolupráci s radami príslušných krajských a okresných národných výborov.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Barák v. r.

Beran v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Ďuriš v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Poláček v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.

